

HØJESTERETS DOM

afsagt torsdag den 9. juni 2022

Sag 17/2022

(1. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Karoline Normann, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Nykøbing Falster den 11. november 2019 (1-3336/2019) og af Østre Landsrets 10. afdeling den 24. juni 2021 (S-3382-19).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Henrik Waaben, Michael Reklings, Lars Hjortnæs, Kurt Rasmussen og Søren Højgaard Mørup.

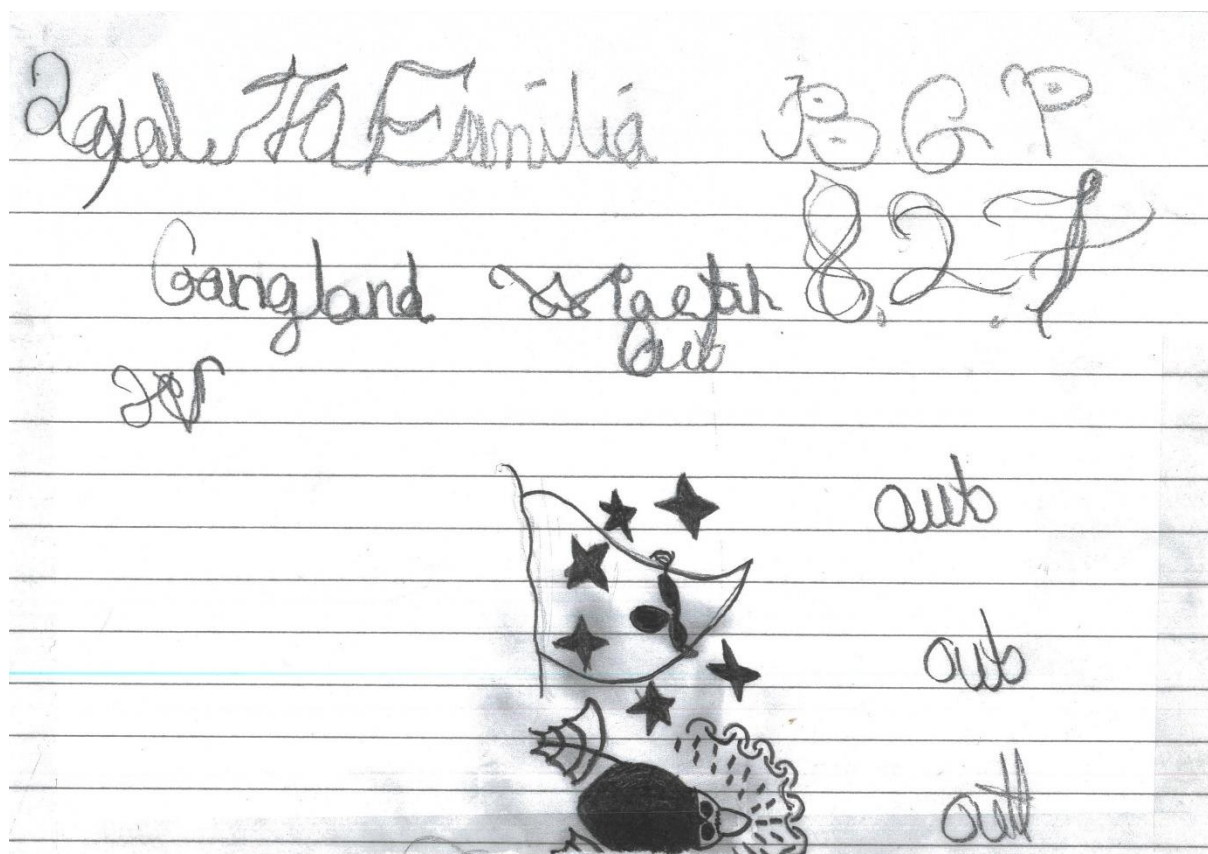
Påstande

Dommen er anket af T med påstand om frifindelse for sagens forhold 1, subsidiært formildelse.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Supplerende sagsfremstilling

Det håndskrevne ark papir, som er omtalt i tiltalen i forhold 1, ser således ud:

T er ved Københavns Byrets domme af 13. marts og 4. november 2019 idømt bøder for besiddelse af hash til eget forbrug i henholdsvis december 2015 og april 2019.

Højesteret har ved dom af 1. september 2021 (UfR 2021.4999) opløst Loyal to Familia efter grundlovens § 78, stk. 1, og anerkendt Københavns Politis foreløbige forbud af 4. september 2018 som lovligt.

Anbringender

T har anført navnlig, at de faktiske omstændigheder i sagens forhold 1 ikke er en overtrædelse af straffelovens § 132 a, stk. 2.

Formålet med bestemmelsen er navnlig at skabe tryghed for borgere samt indsatte og ansatte i kriminalforsorgens institutioner. Det fremgår imidlertid hverken af bestemmelsen eller forarbejderne hertil, at det er ulovligt at skrive navnet på en forbudt forening på et stykke papir, eller at dette skulle være at betragte som et kendetegn. Det vil være meget vidtgående, hvis det forhold, der er rejst tiltale for, er omfattet af bestemmelsen. Det kræver sikre holdepunkter

i bestemmelsens ordlyd eller forarbejder, hvis forholdet skal omfattes, og sådanne holdepunkter findes ikke. Forholdet er derfor ikke omfattet af straffelovens § 132 a, stk. 2.

En indsats celle skal sidestilles med en borgers eget hjem, og en begrænsning i ytringsfriheden for den indsatte i egen celle er et uproportionalt indgreb, der unødigt forskelsbehandler indsatte i kriminalforsorgens institutioner i forhold til andre borgere. Indgrebet er således i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8, 10 og 14.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at besiddelsen af det håndskrevne ark papir med påskriften ”Loyal To Familia” er omfattet af straffelovens § 132 a, stk. 2.

Alle former for kendetegn i bred forstand, herunder navne og logoer, samt erstatningskendetegn er omfattet af bestemmelsen.

Landsretten har korrekt lagt vægt på, at papiret indeholder påskriften ”Loyal To Familia”, hvoraf visse bogstaver har fået et grafisk udtryk, der får påskriften til at fremstå som et logo. Det håndskrevne papir er efter sit indhold og den kontekst, det er fundet i, egnet til at sende et signal om tilhørsforhold til Loyal to Familia, og besiddelsen af papiret kan derfor give anledning til utryghed som omtalt i forarbejderne til bestemmelsen.

Det er ikke i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10 at idømme T en kortere frihedsstraf for forholdet. Bestemmelsen i straffelovens § 132 a, stk. 2, er ikke i strid med retten til ytringsfrihed, og det konkrete indgreb er nødvendigt af hensyn til varetagelsen af den offentlige tryghed og forebyggelse af uorden og forbrydelse. Der er heller ikke sket en krænkelse af Menneskerettighedskonventionens artikel 8 eller artikel 14.

Straffens udmåling er i overensstemmelse med forarbejderne til bestemmelsen i straffelovens § 132 a, stk. 2.

Højesterets begrundelse og resultat

T blev ved landsrettens dom fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 132 a, stk. 2, (forhold 1) og af lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 1, stk. 3 (nu § 2, stk. 4, jf. § 1, stk. 3), jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, jf. § 2, jf. bilag 1, liste A, nr. 1 (nu §

30, jf. § 3, jf. bilag 1, liste B, nr. 59) (forhold 2). Ved dommen blev T idømt 7 dages fængsel som tillægsstraf til en bøde, han var blevet idømt af Københavns Byret den 13. marts 2019.

Sagen angår for Højesteret, om forhold 1, som vedrører besiddelse af et papirark med påskriften *Loyal To Familia*, udgør en overtrædelse af straffelovens § 132 a, stk. 2. Desuden angår sagen straffastsættelsen.

Straffelovens § 132 a, stk. 2

Efter straffelovens § 132 a, stk. 2, straffes den, der på offentligt sted, i kriminalforsorgens institutioner eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds besidder eller anvender en forenings kendetegn, efter foreningen er foreløbig forbudt af regeringen eller opløst ved dom.

Tiltalen mod T i forhold 1 går ud på, at han den 8. februar 2019 som indsat i Storstrøm Fængsel var ”i besiddelse af et håndskrevet ark papir med påskrift: *Loyal To Familia*”, selv om denne forening var foreløbig forbudt.

Det er oplyst, at papiret blev fundet af fængselspersonale blandt andre papirer i Ts celle under en rutinemæssig visitation.

Spørgsmålet er i første række, om straffelovens § 132 a, stk. 2, omfatter besiddelse under disse omstændigheder af det nævnte ark papir med navnet på en forening, som var foreløbigt forbudt.

Formålet med bestemmelsen er efter forarbejderne at imødegå utryghed, der kan skabes ved at anvende f.eks. rygmærker, tøj eller andre symboler og kendetegn, der knytter sig til en forening, der foreløbig er forbudt eller er opløst ved dom, og som offentligt er forbundet med bl.a. personfarlig kriminalitet. Det er anført i forarbejderne, at anvendelse af foreningens kendetegn, efter at den er forbudt eller opløst, efter omstændighederne vil kunne straffes som en videreførelse af foreningen efter § 132 a, stk. 1, men at stk. 2 skal sikre, at det i alle tilfælde gøres strafbart at anvende foreningens kendetegn for dermed at sikre håndhævelsen af et foreningsforbud.

Højesteret finder, at Ts besiddelse af det omhandlede ark papir under de anførte omstændigheder ikke kan anses for i sig selv at være egnet til at virke utryghedsskabende. Forholdet er atypisk set på baggrund af bestemmelsens formål og eksemplerne i forarbejderne på strafbar besiddelse af foreningens kendetegn.

På den anførte baggrund finder Højesteret, at Ts besiddelse af det pågældende ark papir påført navnet *Loyal To Familia* ikke er omfattet af straffelovens § 132 a, stk. 2. T skal derfor frifindes for forhold 1.

Straffastsættelsen vedrørende forhold 2

Ved landsrettens dom blev T fundet skyldig i den 8. februar 2019 som indsat i Storstrøm Fængsel at have været i besiddelse af ca. 0,40 gram hashmix til eget forbrug.

Højesteret finder, at der ikke er grundlag for at idømme en tillægsstraf for dette forhold til de bøder, som T er blevet idømt af Københavns Byret den 13. marts og 4. november 2019 for ligearteret kriminalitet, jf. straffelovens § 89.

Konklusion

Højesteret frifinder T for forhold 1 og fastsætter ingen tillægsstraf for forhold 2.

Thi kendes for ret

T frifindes for forhold 1.

Der fastsættes ikke en tillægsbøde for forhold 2.

Bestemmelsen i byrettens dom om konfiskation af 0,40 g hashmix stadfæstes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for byret, landsret og Højesteret.